

Svenska kvinnor har fått skadligare alkoholvanor

En undersökning av förändringar i svenskarnas alkoholvanor åren 1997–2001 visar att särskilt kvinnorna har ökat sitt drickande. De dricker oftare och mer per tillfälle än år 1997, även om män fortfarande dricker mer än kvinnor. Undersökningen visar också att yngre personer dricker mer än äldre.

Klinik och vetenskap sidan **1028**

Kvinnor dricker mer per tillfälle nu än för fyra år sedan, visar en ny undersökning.

Hur hanterar allmänläkare patienter med utbrändhetssymtom?

I det fiktiva mötet (via en postenkät) med Marianne, som söker för symtom på utbrändhet, valde de tillfrågade allmänläkarna att i första hand sjukskriva henne samt att kroppsundersöka och ta laboratorieprov. Få reflekterade tillsammans med patienten över alternativa vägar till återhämtning.

Klinik och vetenskap sidan **1036**

7-åring avled efter luftvägsinfektion

En tidigare frisk 7-årig pojke avled efter att ha haft förkylningssymtom i några dagar. Med DNA-analys kunde pneumokocker påvisas i såväl likvor som blod, och dödsorsaken fastställdes till fulminant septisk infektion. Fallbeskrivningen visar hur snabbt en sådan infektion kan utvecklas, och att man med hjälp av DNA-teknik kan finna den orsakande mikroorganismen vid oväntade dödsfall.

Klinik och vetenskap sidan **1048**

Foto: Bo Håkansson

En lättad Maria Norland bläddrar i länsrättens dom där hennes tidigare fällning i HSN blir upphävd.

»Tanken fanns att sluta som läkare«

– Innan jag fick den friande domen från länsrätten sa jag att om jag blir anmäld igen så slutar jag som läkare. Det berättar Maria Norland, specialist i allmänmedicin, om en av sina reaktioner sedan hon i höstas hade fällts av ansvarsnämnden HSN.

Det fällande utslaget var chockartat. Hon blev »jätteledsen, tårarna kom«. Och tiden har varit tuff, men nu känner hon bara lättad.

Ansvarsärenden sidan **1051**

Debatt

Läkarens roll i medicinsk forskning måste snarast förändras

Den patientnära forskningen behöver mera resurser. I avvaktan på dessa bör man diskutera en koncentration av nuvarande insatser så att nytutexaminerade läkare som är forskarintresserade i första hand erbjuds endast licentiatexamen. Behövet av fullt forskarutbildare läkare bör lösas genom en speciell utbildningslinje för läkare/forskare vid universiteten, föreslår Peter Arner i ett debattinlägg.

Debatt sidan **1060**

Organ till salu

■ I en debattartikel i DN 15/3 tar Torbjörn Tännsjö, professor i praktisk filosofi, upp en ytterst laddad fråga: får man sälja sina organ till transplantation?

Huvudargumentet är att öka antalet lämpliga donatorer. Tillgången på exempelvis njurar från avlidna understiger redan nu behoven. Transplantat från levande donatorer har dessutom en bättre överlevnad men det går knappast att få någon att donera ett organ till en okänd person av altruistiska skäl. Kan man inte främja hjälp till sjuka med ekonomiska incitament?

Det går i andra sammanhang att köpa tjänster där den som utför dessa de facto sätter både liv och hälsa på spel så varför inte ta betalt för en njure? De sjuka får sina organ, samhällets kostnader för njurvården kan to m minska och eventuell svarthandel upphöra.

Det som inte tas upp i DN-artikeln, konsekvenserna för organsäljarna, diskuterades nyligen i Läkartidningen nummer 9. Nefrologen Carl Gustaf Elinder refererade en uppföljningsstudie från Indien, ett land där organförsäljning tidigare varit tillåten. De som sålt sina organ gjorde det oftast för att de befann sig i ett ekonomiskt trångmål. Tyvärr löste inte ersättningen dessa problem på sikt – i själva verket tenderade donatorernas medelkomst att sjunka åren efter donationen, samtidigt som deras hälsotillstånd subjektivt försämrades.

Sjuttionio procent angav vid efteruppföljningen att de inte skulle rekommendera någon annan att sälja en njure för pengar.

Situationen i Indien och Sverige är naturligtvis inte alls jämförbar men exemplet belyser ett problem som bör beaktas i diskussionen kring betalda organdonationer.

Josef Milerad

Josef Milerad
medicinsk chefredaktör
josef.milerad@lakartidningen.se